

naar der til Appel af deslige Sager er i Lov 14de Juni 1850 indrømmet Bornholm en Frist af 8 Uger i Modsetning til 4 Uger for det øvrige Lands Vedkommende, kan Udvalget af det fornævnte Hensyn til Bornholms lange Afspærring i strenge Vintre heller ikke tilraade heri at gjøre nogen Forandring.

Tilbage staar saaledes efter Udvalgets Formening kun det af Høiesteret reiste Spørgsmaal om Ophævelse af den Bestemmelse i Bl. 29de Juni 1813, at de bornholmske Underretters Domme i Justitsager, appelleres direkte til Høiesteret.

Høiesterets Ønske om en Forandring hert er i Sammes Skrivelse (Bilag 1) begrundet væsentligt i Hensynet til Sagernes tilfredsstillende Behandling, idet det ikke saa ganske sjældent har været Tilfældet, at en bornholmsk Justitsag har foreligget Høiesteret i en Skikkelse, der lod føle Savnet af den korrigerende og supplerende Virksomhed, der i andre Justitsager udøves af Overretterne, hvilken Ulempe ikke tilfuld har kunnet afhjælpes ved Høiesteretsagsførernes Initiativ, forinden Sagen bringes frem for Høiesteret.

Hvad der her nærmere sigtes til, forholdes sig i det Væsentlige paa følgende Maade. Ved Overretterne, hvor Proceduren, som bekendt, er skriftlig, er det Brug, at vedkommende Overret, naar den finder, at en Justitsag i en eller flere Henseender ikke er tilstrækkelig oplyst ved sammes Behandling af paagjældende Underret, da ved en saakaldet Reassumtionskjendelse paalægger Underdommeren at foretage det i saa Henseende Fornødne, hvorefter Sagen efter Opfyldelsen heraf vender tilbage til Overretten og først da af samme endelig paakjendes. Denne Fremgangsmaade kan ikke vel anvendes af Høiesteret paa Grund af, at Proceduren her er mundtlig, hvad der nødvendiggjør, at Sagen, naar den kommer til Foretagelse i Høiesteret, maa foreligge i en til endelig Paakjendelse tilfredsstillende Skikkelse. Det paahviler derfor Høiesteretsagsførerne at sørge for, at dette er Tilfældet, til hvilken

Ende det er Brug, at de i Lighed med, hvad Overretterne gjøre ved Reassumtionskjendelse, foranledige vedkommende Underdommer til at afhjælpe de stedfindende Mangler. Høiesteretsagsførernes Myndighed i denne Henseende er imidlertid omtvivlet. Under det foreliggende Lovforslags Behandling i Folkethinget i Samlingen 1888—89 yttrede nemlig Justitsministeren, at den umiddelbart foregaaende Taler „ganske vist svæver i en Bidsfarelse, naar han mener, at den Ret, Høiesteretsadvokaterne have til at kræve nye Oplysninger, kun er en Ret til at anmode Underdommerne om at tilvejebringe saadanne, saaledes at Underdommerne kunne fige Ret dertil. Det er ikke saaledes. Det er en Ret til at kræve disse Oplysninger, og Underdommerne maa anses for at være forpligtede til at staffe dem“ (Folkethingstidenden for 1888—89 Sp. 2326). I bestemt Modsetning hertil yttrede under samme Forhandling en Medlem af Folkethinget værende Høiesteretsdommer, „at man ikke uden Videre kan anse Underdommerne forpligtede til at efterkomme de Ønsker, der udtales fra Advokaternes Side, Advokaterne kunne i denne Henseende kun stille Begjæringer, men ikke Fordringer, til vedkommende Forhørsdommer eller Underdommer“ (l. o. Sp. 2318).

Det kan ikke være Udvalgets Opgave at forsøge at afgjøre, hvem der har Ret i dette Spørgsmaal, Justitsministeren eller den nævnte Høiesteretsdommer; men det er ikke Udvalget ubekendt, at det undertiden finder Sted, at en Underretsdommer negter at efterkomme Advokaternes Begjæringer om Tilvejebringelse af nye Oplysninger, saa at Advokaternes Ret til at fordrø saadanne i hvert Fald ikke synes at være sikkert anerkjendt.

Da det i hvert Fald er gjældende Retsbrug, at Sagsførerne i Justitsager for Høiesteret sørge for disse Sagers tilstrækkelige Oplysning ved at rette Anmodninger til Underdommerne om Tilvejebringelse af saadanne Oplysninger, som findes yderligere fornødne, tror Udvalgets Flertal (Blem, Dam, Fogtmann og Leth) at kunne an-